

מדינת ישראל

רשות החברות הממשלתיות

הודעה פומבית בדבר כוונת המדינה למכור את החזקותיה בחברות המעורבות המנהלות

קרנות השתלמות לידי הסתדרות המורים

בכוונת מדינת ישראל למכור את כל החזקותיה בחברות המעורבות המנהלות קרנות השתלמות, כהגדרתן להלן, כמקשה אחת, לידי הסתדרות המורים בפטור ממכרז לפי תקנה 3(14) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993 (להלן: "תקנות חובת המכרזים"). על כן, נבקש לפרסם כוונה זו על מנת לבחון השגות בעניין, ככל שיהיו.

רקע

מכוח ההחלטות המקימות משנת 1965, הוקמו החברות הממשלתיות הבאות: חברת קרנות השתלמות למורים וגננות חברה מנהלת בע"מ; חברת קרנות השתלמות למורים תיכוניים, מורי סמינרים ומפקחים - חברה מנהלת בע"מ (להלן ביחד: "החברות").

החברות מנהלות קרנות השתלמות ענפיות והן חברות ללא מטרת רווח. חברת קרנות השתלמות למורים וגננות - חברה מנהלת בע"מ נמצאת בבעלות של מדינת ישראל והסתדרות המורים. חברת קרנות השתלמות למורים תיכוניים, מורי סמינרים ומפקחים - חברה מנהלת בע"מ נמצאת בבעלות של מדינת ישראל, הסתדרות המורים ומרכז השלטון המקומי. לעניין זה, ר' טבלת החזקות של בעלי המניות בחברות המצורפת כנספח א' לפנייה זו.

כאמור, קרנות השתלמות הינן קרנות ענפיות כמשמעות מונח זה בסעיף 1 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן: "חוק הפיקוח"), וככאלה החברות המנהלות שלהן הינן גופים הפועלים שלא למטרות רווח, ועל פי הוראות חוק הפיקוח והוראות תקנון הן אינן רשאיות לגבות דמי ניהול אלא עד לגובה הוצאות ניהול הקופה בפועל (ולא יותר מ-2% מהסכום הנזקף לטובת העמית). משכך, החברות המנהלות אינן יכולות להניב לבעלי המניות בהן רווחים.

כיום, בצד החזקות המדינה בחברות, פועלת המדינה גם כרגולטור שלהן, באמצעות רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן: "רשות שוק ההון"), הקובעת אסדרה לגבי דרכי ניהול קרנות השתלמות והחברות המנהלות שלהן.

למעשה, החברות מנוהלות כנאמנות עבור עמיתי קרנות השתלמות, ומשכך הבהיר הממונה על רשות שוק ההון בינואר 2012 כי "היות שמדובר בגוף שפעילותו איננה למטרת רווח, בעליו אינם אמורים להרוויח מהחזקתם בו. בכלל זה, בעלי הגוף לא אמורים להרוויח גם בעת מכירתו". ולאור זאת: "לא נאשר העברת אמצעי שליטה של חברה מנהלת בקופת גמל ענפית, או העברת ניהול של קופת גמל ענפית, אשר קיימת בה תמורה, והתמורה אינה משולמת במלואה לעמיתים בלבד".

בניין 23 המגדל, קומה 9, הגן הטכנולוגי מלחה, ירושלים 96951, טל': 02-5421540, פקס: 02-5695312

סך היקף הנכסים אותן מנהלות החברות נכון ליום 31.8.2025 הינו כ-38 מיליארד ₪ ומספר העמיתים הכולל בקרנות ההשתלמות הינו כ-373,322. עיקר פעילות החברות וניהול ההשקעות שלהן נעשה במיקור חוץ. עד לשנת 1995 החברות פעלו ללא העסקה ישירה של עובדים. נכון להיום בחברות מועסקים סך הכל 9 עובדים. להרחבה בעניין זה ר' טבלת נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים של החברות ליום 31.8.2025 המצורפת **כנספת ב'** לפנייה זו.

החלטת הפרטה

ביום 22.2.2026 התקבלה החלטת ועדת שרים לענייני הפרטה למכור את כל החזקות המדינה בהון המניות ובאמצעי השליטה בחברות, כמקשה אחת, בדרך של מכירה פרטית (החלטה מס' מח/6) (להלן: "**החלטת הפרטה**"). במסגרת החלטת הפרטה הוחלט, בין היתר, לרשום את הודעת מנהל רשות החברות הממשלתיות (להלן: "**הרשות**"), כי יפעל, בהתאם ובכפוף לכל דין, לקבלת פטור ממכרז למכירת החזקות המדינה כאמור לידי הסתדרות המורים. עוד הוחלט כי ככל שלא יתקבל פטור כאמור, יעדכן מנהל הרשות את ועדת השרים לענייני הפרטה לצורך גיבוש עמדתה בנושא. החלטת הפרטה מצ"ב **כנספת ג'** לפנייה זו.

בהמשך לכך, התקבל, ביום 30.4.2026, אישור הוועדה למכירת מניות מדינה לפטור מחובת עריכת מכרז לפי סעיף 14)3 לתקנות חובת המכרזים למכירת כל החזקות המדינה בהון המניות ובאמצעי השליטה בחברות, כמקשה אחת, לידי הסתדרות המורים, בכפוף לפרסום מתווה המכירה (אשר יאפשר לקבל התייחסויות מהציבור) ותוצאותיו.

להלן יובאו הנימוקים למכירת החזקות המדינה בחברות לידי הסתדרות המורים ותיאור מתווה המכירה.

תמצית נימוקים עיקריים למכירת החזקות המדינה בחברות לידי הסתדרות המורים

המבנה התאגידי של החברות

א. המניות ואמצעי השליטה בקרנות השתלמות למורים וגננות חברה מנהלת בע"מ

1. על פי סעיף 18 לתקנון החברה מיום 29.8.2023 (להלן: "**תקנון החברה**") זכויות ההצבעה באסיפה הכללית הם 3 קולות למדינת ישראל ו-3 קולות להסתדרות המורים בישראל. לשאר החברים לא תהיה זכות הצבעה.
2. על פי סעיף 21 לתקנון החברה, מספר הדירקטורים בחברה הוא 7, כאשר שר החינוך זכאי למנות 2 דירקטורים ושר האוצר זכאי למנות דירקטור אחד. הסתדרות המורים בישראל זכאית למנות 3 דירקטורים. דירקטור חיצוני אחד ייבחר על ידי האסיפה הכללית (סעיף 27 לתקנון).
3. על פי תקנון החברה, מניין חוקי בדירקטוריון (למעט בישיבה נדחית) יתקיים רק בנוכחות חמישה דירקטורים: שני דירקטורים מטעם ממשלת ישראל, שני דירקטורים מטעם הסתדרות המורים בישראל ודירקטור חיצוני אחד.

בניין 23 המגדל, קומה 9, הגן הטכנולוגי מלחה, ירושלים 96951, טל': 02-5421500, פקס: 02-5695362

4. בכל הנוגע להעברת זכויות בחברה, ישנן מגבלות על יכולת המדינה להעביר את זכויותיה אל צד ג' שאינו חבר בחברה. על פי תקנון החברה:

- בקשה להתקבל כחבר בחברה תוגש לדירקטוריון החברה, והדירקטוריון יהיה רשאי להחליט בה ברוב של 80% מכלל קולות הדירקטוריון (סעיף 7 לתקנון). מכיוון שקיימים 7 דירקטורים בדירקטוריון, רוב של 80% מחייב את הסכמתם של שני בעלי המניות לבחירה בחבר חדש.
- חבר לא יהא רשאי להעביר או לשעבד או להמחות לאחר את זכויותיו לפי תקנון זה או את חברותו בחברה (סעיף 9 לתקנון).

על כן, העברת מניות המדינה לצד ג' דורשת אישור בעלי המניות הנוספים מלבד המדינה, לרבות לצורך שינוי התקנון.

ב. המניות ואמצעי השליטה בקרנות השתלמות למורים תיכוניים, מורי סמינרים ומפקחים - חברה מנהלת בע"מ

1. על פי סעיף 18 לתקנון החברה מיום 29.8.2023 (להלן: "תקנון החברה"), זכויות ההצבעה באסיפה הכללית הם 3 קולות למדינת ישראל, 4 קולות להסתדרות המורים בישראל, קול אחד למרכז השלטון המקומי.
2. על פי סעיף 21 לתקנון החברה, מספר הדירקטורים בחברה הוא 9, כאשר שר החינוך זכאי למנות 2 דירקטורים ושר האוצר זכאי למנות דירקטור אחד. הסתדרות המורים בישראל זכאית למנות 4 דירקטורים. מרכז השלטון המקומי זכאי למנות דירקטור אחד. דירקטור חיצוני אחד ייבחר על ידי האסיפה הכללית (סעיף 27 לתקנון).
3. על פי תקנון החברה, מניין חוקי בדירקטוריון (למעט בישיבה נדחית) יתקיים רק בנוכחות חמישה דירקטורים: שני דירקטורים מטעם ממשלת ישראל, שני דירקטורים מטעם הסתדרות המורים בישראל ודירקטור חיצוני אחד (סעיף 29 לתקנון).
4. בכל הנוגע להעברת זכויות בחברה, ישנן מגבלות על יכולת המדינה להעביר מניותיה אל צד ג' שאינו חבר בחברה. על פי תקנון החברה:

- בקשה להתקבל כחבר בחברה תוגש לדירקטוריון החברה, והדירקטוריון יהיה רשאי להחליט בה ברוב של 80% מכלל קולות הדירקטוריון (סעיף 7 לתקנון). מכיוון שקיימים 9 דירקטורים, רוב של 80% מחייב את הסכמתם של שני בעלי המניות לבחירה בחבר חדש.
- חבר לא יהא רשאי להעביר או לשעבד או להמחות לאחר את זכויותיו לפי תקנון זה או את חברותו בחברה (סעיף 9 לתקנון).

על כן, העברת מניות המדינה לצד ג' דורשת אישור בעלי המניות הנוספים מלבד המדינה, לרבות לצורך שינוי התקנון.

ג. כפי שצוין לעיל, במסגרת מסמכי ההתאגדות של החברות, קיימות מגבלות המשליכות על סחירותן של החזקות המדינה בחברות, מגבלות אשר לצורך שינוי שלהן במסמכי ההתאגדות, דרושה הסכמת הסתדרות המורים כבעלת מניות.

התנגדות הסתדרות המורים למכירת החזקות המדינה בחברות לצד ג' ולהפיכת החברות לחברות המנהלות קופות גמל לא ענפיות

הסתדרות המורים תומכת במהלך הנ"ל בכפוף להסכמים אליהם יגיעו הצדדים. יצוין כי לפי עמדת הסתדרות המורים אין ערך כלכלי למניות בחברות בשל היותן חברות ללא כוונת רווח אשר תקנון אוסר חלוקת רווחים, כך שלשית הסתדרות המורים המניות נעדרות שווי כלכלי כלשהו. הסתדרות המורים מתנגדת למכירת החברות לכל גוף אחר זולתה, ובמיוחד למכירה לגוף הפועל למטרות רווח שכן משמעות הדבר העלאת דמי ניהול המושגים על העמיתים. הסתדרות המורים מסכימה גם לשינוי ולקביעת רף גבוה יותר של ממשל תאגידי ביחס לחברות הנמכרות, ואולם הסכמתה למכירת המניות תלויה, בין היתר, בהוראות שיקבעו.

עמדת מרכז השלטון המקומי

עמדת מרכז השלטון המקומי, שהינו כאמור בעל מניות רק באחת החברות (קרנות השתלמות למורים תיכוניים, מורי סמינרים ומפקחים - חברה מנהלת בע"מ), הובהרה במכתבה של הגב' לירון דרון לוי, מנכ"לית מרכז השלטון המקומי מיום 19.6.2025 ולפיה מרכז השלטון המקומי אינו מתכוון להגדיל את שיעור החזקותיו בקרנות השתלמות למורים תיכוניים, מורי סמינרים ומפקחים - חברה מנהלת בע"מ.

עמדת רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

לעמדת רשות שוק ההון, ובהתבסס, בין היתר, על הוראות הדין, ניתן למכור את החזקות המדינה בחברות המופרטות לצד ג' כלשהו, בין אם הוא גוף ללא מטרות רווח ובין אם הוא גוף עסקי. עם זאת, מכירה לגורם עסקי מחייבת שינוי בתקנוני ההתאגדות של החברות ובתקנוני הקרנות, באופן שיהפוך אותן לחברות המנהלות קרנות השתלמות שאינן ענפיות, על כל המשתמע מכך, וכן קבלת הסכמת הארגונים היציגים לשינוי זה.

בנסיבות הקיימות, נוכח נוסח מסמכי ההתאגדות של החברות, ובשים לב לכך שקיים קושי מהותי בצירוף שותף עסקי לארגונים היציגים, נראה כי בפועל לא ניתן למכור את החזקות המדינה אלא לגורם שאינו פועל למטרות רווח.

יובהר כי בהתאם להוראות הדין, על מנת שהחברות ימשיכו לנהל קרנות השתלמות ענפיות, נדרש כי כלל הגורמים בשרשרת החזקה, לכל אורכה, יהיו גופים שאינם למטרות רווח.

כמו כן, לנוכח יציאת המדינה מהחברות, יש חשיבות לחיזוק הממשל התאגידי בהן, וזאת בדרך המפורטת בהצעה.

מתווה המכירה

מכירת כל החזקות המדינה בהון המניות ובאמצעי השליטה בחברות, מתוכננת להתבצע כמקשה אחת, לידי הסתדרות המורים, זאת בכפוף לקבלת פטור מחובת עריכת מכרז לפי סעיף 3(14) לתקנות חובת המכרזים.

ייקבעו הוראות על מנת להבטיח שיפור בממשל התאגידי של החברות לאחר הפרטתן, כמפורט בהחלטת ההפרטה. ההוראות יקבעו במסגרת תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (קופות גמל ענפיות וניגוד עניינים), תשס"ז-2007. ככל שהתיקון לתקנות האמורות טרם יושלם עובר להפרטת החברות אזי ההוראות לשיפור הממשל התאגידי כאמור יעוגנו בהסכם המכר שיגובש בין המדינה לבין הסתדרות המורים ובתקנוני החברות.

עובר לביצוע מכירת החזקות המדינה בחברות הרשות תפעל לביצוע שתי הערכות שווי בלתי תלויות של החזקות המדינה בחברות. ההחלטה בנוגע לתמורה תתקבל על ידי הוועדה למכירת מניות מדינה, אשר תשקול, בין היתר, את שתי הערכות השווי הנזכרות לעיל. תמורת המכירה, ככל שתהיה, תועבר לעמיתי החברות בהתאם להסדרים שיסוכמו בין המדינה לבין הסתדרות הכללית.

הרשות תפעל לגיבוש הסכם מכר, אשר ייכלל, בין היתר, הוראות אשר יבטיחו כי המדינה תקבל תמורה מתאימה בעתיד במקרה של הפיכת קרנות ההשתלמות שבענייננו ללא ענפיות. הסכם המכר יובא לאישור הוועדה למכירת מניות מדינה.

לשלמות התמונה יצוין כי טרם החתימה על הסכם המכר תפנה הרשות לוועדת הכספים של הכנסת לקבלת אישורה לדרך ההפרטה לפי סעיף 59ב(ח) לחוק החברות הממשלתיות.

אופן ומועד הגשת השגות

אדם ו/או חברה אשר מעוניינים להעלות השגות בעניין רשאים לפנות לרשות בנושא וזאת לא יאוחר מחלוף ארבעה עשר (14) ימי עבודה מיום פרסום הודעה זו.

פניות כאמור יש להעביר בכתב בלבד, עבור הרשות, באמצעות הדואר האלקטרוני שכתובתו: kranotzeev@gca.gov.il. לכל פנייה יש לצרף את פרטיו המלאים של הפונה ופרטי ההתקשרות (לרבות שם מלא, ח.פ., כתובת, מספרי טלפון ודוא"ל) ולצרף את נימוקיו וכן אסמכתאות בדבר ההשגות.

נספח א'

להלן טבלת החזקות של בעלי המניות בחברות:

שם החברה	כמות מניות רגילות	חברים נוספים ללא זכות הצבעה
קרנות השתלמות למורים וגננות - חברה מנהלת בע"מ	מדינת ישראל - 1 הסתדרות המורים - 1	6 פרטיים
קרנות השתלמות למורים תיכוניים, מורי סמינרים ומפקחים - חברה מנהלת בע"מ	מדינת ישראל - 375 הסתדרות המורים - 500 מרכז השלטון המקומי - 125	5 פרטיים

בניין 23 המגדל, קומה 9, הגן הטכנולוגי מלחה, ירושלים 96951,
 טל': 02-5421500, פקס: 02-5695362

נספח ב'

להלן טבלת נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים של החברות ליום 31.8.2025 :

מספר עמיתים בקופה	סכום צבירה כולל (אלפי ₪)	שם החברה
295,124	29,434,615	מורים וגננות
78,198	9,156,536	מורים תיכוניים, מורי סמינרים ומפקחים
373,322	<u>38,591,151</u>	סה"כ:

בניין 23 המגדל, קומה 9, הגן הטכנולוגי מלחה, ירושלים 96951,
טל': 02-5421500, פקס: 02-5695362